

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА ТЕОРІЇ ОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №16 від 29.08.2018)

Голова Науково-методичної ради
_____ М. В. Дутчак

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНОЇ
ПІДГОТОВКИ**

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

код дисципліни в освітньо-науковій програмі: ВК 12

мова навчання: українська

Київ - 2018

РОЗРОБНИК:

Павленко Юрій Олексійович, доктор наук з фізичного виховання і спорту,
професор, професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту,
uapavl@gmail.com

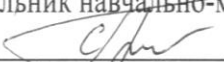
РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою історії та теорії олімпійського спорту
(засідання кафедри протокол № 20 від 20 серпня 2018 р.)

Завідувач кафедри д. п. н., професор М. М. Булатова

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи
 О. В. Борисова

Начальник навчально-методичного відділу
 С. О. Герасименко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти
 О. І. Рудешко

Завідувач відділу докторантури та аспірантури
 Л. В. Денисова

Анотація навчальної дисципліни

Сучасна система забезпечення спортивної підготовки.

Категорія дисципліни: вибіркова.

Семестр: 4.

Обсяг дисципліни: загальна кількість годин – 120; кількість кредитів ЄКТС – 4.

Результати навчання:

знати: сутність основних понять і категорій; коло факторів зовнішнього середовища, що становлять предмет ресурсного забезпечення підготовки спортсменів; концептуальні засади системи забезпечення підготовки спортсменів; основні можливості як безпосередніх, так і потенційних проблем та питань підтримки спортсменів; головні механізми реалізації ресурсного забезпечення підготовки спортсменів; основні функції та пріоритети системи забезпечення підготовки спортсменів;

вміти: орієнтуватися в системі факторів зовнішнього середовища, що впливають на ефективність тренувального процесу та змагальної діяльності спортсменів; аналізувати, узагальнювати і правильно застосовувати потенціал зовнішнього середовища у практичній діяльності; застосовувати на практиці ресурсне забезпечення, роз'яснювати його зміст;

володіти: навичками добирати літературу, здійснювати пошук необхідних фактографічних і документальних матеріалів з проблеми забезпечення підготовки спортсменів, систематизувати та узагальнювати їх; застосовувати методи дослідження складових системи забезпечення підготовки спортсменів; прогнозувати тенденції розвитку зовнішнього середовища і знаходити правильні управлінські рішення у підтримці спортсменів; формувати власні погляди на події, процеси та явища у зовнішньому середовищі та у системі забезпечення підготовки спортсменів;

здатен продемонструвати: загальні та фахові компетентності при науковому обґрунтуванні підходів до модернізації системи спорту у вимірах глобалізації, європейської інтеграції та національної самоідентифікації, в організації та забезпеченні управлінської діяльності з урахуванням процесів реформування сфери фізичної культури і спорту, а також у досягненні передбачених результатів навчання.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни (пререквізити і кореквізити): наукові проблеми сучасного олімпійського та професійного спорту; наукові проблеми сучасної підготовки спортсменів; науково-методичний супровід спортивної діяльності.

Зміст дисципліни: навколишнє середовище системи підготовки спортсменів: історичний аспект, фактори зовнішнього середовища, зовнішнє середовище багаторічної підготовки спортсменів, система забезпечення підготовки спортсменів, елементи системи забезпечення підготовки спортсменів..

Види навчальних занять: лекційне, практичне.

Форми навчання: денна, заочна.

Методи навчання: пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання, комунікативний з елементами рольової та ділової гри, метод навчальних проектів.

Методи контролю: усний (виступи на практичних заняттях, круглих столах, індивідуальні презентації, групове обговорення, усний захист проектів), письмовий (проектні завдання, наукові реферати), поточний, модульний та семестровий тестовий контроль.

Форми підсумкового контролю: залік (семестр 4).

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання та вправи для аудиторної та самостійної роботи, перелік тем для обговорення, перелік тем наукових рефератів, комплекти тестових завдань для поточного, модульного та підсумкового контролів.

Мова навчання: українська.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК3	здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки.
ЗК4	здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК7	володіння навичками міжособистісної взаємодії, готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для вирішення наукових і науково-освітніх завдань
Фахові компетентності спеціальності	
ФК1	здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в області теорії і методики спорту, спортивного тренування, і можуть бути опублікованими у провідних наукових виданнях з фізичної культури і спорту та суміжних галузей
ФК4	здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх у практичній діяльності
ФК7	здатність застосовувати знання фундаментальних основ сучасних досліджень, проблем і тенденцій розвитку спорту, у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають у сфері фізичної культури і спорту в Україні та інших країнах світу

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	14	0	26	0	80	120
Заочна	6	0	6	0	108	120

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практ.	сем.	інд.	сам. р.		лекції	практ.	сем.	інд.	сам. р.
Тема 1. Позазмагальні та позатренувальні фактори підготовки спортсменів: історичний аспект	18	2	4			12	18	2				16
Тема 2. Систематизація факторів зовнішнього середовища підготовки спортсменів	18	2	4			12	18	2				16
Тема 3. Зовнішнє середовище багаторічної підготовки спортсменів	24	4	4			16	24	2				22
Тема 4. Система забезпечення спорту вищих досягнень	18	2	2			14	18		2			16
Тема 5. Елементи антуражу підготовки спортсменів	42	4	12			26	42	2	2			38
Усього годин:	120	14	26			80	120	6	6			108

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Позазмагальні та позатренувальні фактори підготовки спортсменів: історичний аспект

Трансформування спорту зі змагань між спортсменами у змагання між соціально-політичними системами. Підготовка спортсменів Німеччини до Олімпійських ігор 1936 р. Використання спорту вищих досягнень як інструменту ідеологічної боротьби між соціалістичними і капіталістичними країнами. Перетворення спорту у фактор престижу та консолідації нації. Створення сприятливого навколишнього середовища як один з вагомих резервів підвищення ефективності підготовки спортсменів.

Тема 2. Систематизація факторів зовнішнього середовища підготовки спортсменів

Фактори непрямого впливу загального характеру. Фактори непрямого впливу спеціального характеру. Базові фактори прямого впливу. Фактори прямого впливу, пов'язані з тренувальним процесом. Фактори прямого впливу, пов'язані зі змагальною діяльністю.

Тема 3. Зовнішнє середовище багаторічної підготовки спортсменів

Роль різних факторів зовнішнього середовища для забезпечення ефективної підготовки та змагальної діяльності на різних етапах багаторічного вдосконалення – початкової підготовки, попередньої базової підготовки, спеціалізованої базової підготовки, підготовки до вищих досягнень, максимальної реалізації індивідуальних можливостей, збереження вищої спортивної майстерності, поступового зниження досягнень, виходу зі спорту вищих досягнень.

Тема 4. Система забезпечення спорту вищих досягнень

Характеристика забезпечення підготовки спортсменів як системи. Мета, завдання та принципи забезпечення підготовки спортсменів. Структура системи забезпечення. Зовнішні та внутрішні зв'язки структурних елементів системи забезпечення підготовки спортсменів. Ефективні організаційні структури системи забезпечення підготовки спортсменів.

Тема 5. Елементи антуражу підготовки спортсменів

Нормативно-правова підсистема (офіційні документи президента, парламенту, уряду). Організаційна підсистема (сукупність спортивних організацій і їх стійкий взаємозв'язок). Кадрова підсистема (підготовка й перепідготовка кадрів). Матеріально-технічна підсистема (забезпечення матеріальними ресурсами). Сервісна підсистема (забезпечення проживання, харчування, організація дозвілля), освітня (загальна й фахова освіта спортсменів). Медична підсистема (діагностика, профілактика, лікування й відновлення спортсменів). Наукова підсистема (науково-методичне забезпечення, науково-дослідна робота). Інформаційна підсистема (збір, обробка, зберігання й надання інформації). Соціальна підсистема (захист, реалізація як особистості й духовно-культурний розвиток спортсмена). Фінансова підсистема (керування грошовими потоками з різних джерел).

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Позазмагальні та позатренувальні фактори підготовки спортсменів: історичний аспект.	1. Зовнішнє середовище підготовки спортсменів у різні періоди розвитку сучасного спорту.	2	-
	2. Формування знань стосовно ресурсного забезпечення підготовки спортсменів.	2	-
Тема 2. Систематизація факторів зовнішнього середовища підготовки спортсменів.	3. Фактори непрямого впливу на ефективність тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.	2	2
	4. Фактори прямого впливу на ефективність тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.	2	-
Тема 3. Зовнішнє середовище багаторічної підготовки спортсменів.	5. Аналіз факторів зовнішнього середовища на першій стадії багаторічної підготовки спортсменів.	2	-
	6. Аналіз факторів зовнішнього середовища на другій стадії багаторічної підготовки спортсменів.	2	-
Тема 4. Система забезпечення спорту вищих досягнень.	7. Системні характеристики ресурсного забезпечення підготовки спортсменів.	2	2
Тема 5. Елементи антуражу підготовки спортсменів.	8. Нормативно-правове та організаційне забезпечення підготовки спортсменів.	2	2
	9. Наукове та медичне забезпечення підготовки спортсменів.	2	-
	10. Кадрове забезпечення підготовки спортсменів.	2	-
	11. Інформаційне забезпечення підготовки спортсменів.	2	-
	12. Соціальна підтримка та освіта спортсменів.	2	-
	13. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення підготовки спортсменів.	2	-
		26	6

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Позазмагальні та позатренувальні фактори підготовки спортсменів: історичний аспект.	1. Анотування інформаційних джерел стосовно історичного досвіду та формування знань про позазмагальні та позатренувальні фактори підготовки спортсменів.	8	16
	2. Підготовка до практичного заняття з теми 1.	2	-
	3. Підготовка до практичного заняття з теми 2.	2	-
Тема 2. Систематизація факторів зовнішнього середовища підготовки спортсменів.	4. Анотування інформаційних джерел стосовно факторів зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу на підготовку спортсменів.	8	14
	5. Підготовка до практичного заняття з теми 3.	2	2
	6. Підготовка до практичного заняття з теми 4.	2	-
Тема 3. Зовнішнє середовище багаторічної підготовки спортсменів.	5. Анотування інформаційних джерел стосовно факторів зовнішнього середовища на різних етапах багаторічної підготовки спортсменів.	12	22
	6. Підготовка до практичного заняття з теми 5.	2	-
	7. Підготовка до практичного заняття з теми 6.	2	-
Тема 4. Система забезпечення спорту вищих досягнень.	8. Підготовка есе стосовно системних характеристик ресурсного забезпечення підготовки спортсменів.	12	14
	9. Підготовка до практичного заняття з теми 7.	2	2
Тема 5. Елементи антуражу підготовки спортсменів.	10. Підготовка доповідей та презентацій стосовно формування антуражу підготовки спортсменів у різних країнах.	14	36
	11. Підготовка до практичного заняття з теми 8.	2	2
	12. Підготовка до практичного заняття з теми 9.	2	-
	13. Підготовка до практичного заняття з теми 10.	2	-
	14. Підготовка до практичного заняття з теми 11.	2	-
	15. Підготовка до практичного заняття з теми 12.	2	-
	16. Підготовка до практичного заняття з теми 13.	2	-
Всього годин:		80	108

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Шифр	Програмні результати навчання
ПР3	здатність здійснювати пошукову (евристичну) діяльність, організацію і проведення наукових досліджень проблем сфери фізичної культури і спорту
ПР4	демонструвати здатність до аналізу, співставлення, порівняння перспективних напрямів розвитку системи спорту, розв'язання актуальних завдань сфери фізичної культури і спорту у контексті сьогодення
ПР5	використовувати сучасні дані, накопичені в результаті наукових досліджень як безпосередньо в сфері спорту, системі підготовки спортсменів, так і в теорії управління
ПР6	доносити професійні знання, обґрунтування, результати та висновки власних наукових досліджень в усній та письмовій формах для різної аудиторії як на національному, так і міжнародному рівнях
ПР8	планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з фізичної культури і спорту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію та обладнання, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми
ПР10	застосовувати знання та результати, отримані в ході експериментальних досліджень і практичної діяльності, для систематизації, узагальнення та пояснення
ПР13	демонструвати здатність до систематизації та уточнення знань в напрямі спорту, теорії та методики підготовки спортсменів, методологічного уточнення різних положень теорії спорту

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується із заліку з урахуванням результатів поточного контролю.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущено здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати аспірант за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Зовнішнє середовище підготовки спортсменів у різні періоди розвитку сучасного спорту.	Експрес-контроль. Доповіді про країни, які мали високі досягнення на Олімпійських іграх у XX-у сторіччі	7
2. Формування знань стосовно ресурсного забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Есе стосовно формування знань пропозамагальні та позатренувальні фактори підготовки спортсменів.	7
3. Фактори непрямого впливу на ефективність тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.	Експрес-контроль. Есе стосовно факторів непрямого впливу на підготовку спортсменів.	5
4. Фактори прямого впливу на ефективність тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.	Експрес-контроль. Есе стосовно факторів прямого впливу на підготовку спортсменів.	5
5. Аналіз факторів зовнішнього середовища на першій стадії багаторічної підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Міні-кейси стосовно факторів зовнішнього середовища на першій стадії багаторічної підготовки спортсменів.	5
6. Аналіз факторів зовнішнього середовища на другій стадії багаторічної підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Міні-кейси стосовно факторів зовнішнього середовища на другій стадії багаторічної підготовки спортсменів.	5
7. Системні характеристики ресурсного забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Есе стосовно системних характеристик ресурсного забезпечення підготовки спортсменів.	6
8. Нормативно-правове та організаційне забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Доповіді та презентації стосовно забезпечення підготовки спортсменів у різних країнах.	10
9. Наукове та медичне забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Доповіді та презентації стосовно забезпечення підготовки спортсменів у різних країнах.	10
10. Кадрове забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Доповіді та презентації стосовно забезпечення підготовки спортсменів у різних країнах.	10
11. Інформаційне забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Доповіді та презентації стосовно забезпечення підготовки спортсменів у різних країнах.	10
12. Соціальна підтримка та освіта спортсменів.	Експрес-контроль. Доповіді та презентації стосовно	10

	забезпечення підготовки спортсменів у різних країнах.	
13. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення підготовки спортсменів.	Експрес-контроль. Доповіді та презентації стосовно забезпечення підготовки спортсменів у різних країнах.	10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, залік не отримує, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту / [Бубка С. Н., Булатова М. М., Гуніна Л. М., Павленко Ю. О. та ін.; під ред. С. Н. Бубки, В. М. Платонова]. – К. : Перша друкарня, 2018. – 624 с.
2. Менеджмент підготовки спортсменів к Олимпийским играм / [Бубка С. Н., Булатова М. М., Есентаев Т. К., Павленко Ю. А. и др.; под ред. С. Н. Бубки, В. Н. Платонова]. – К.: Олимп. лит., 2017. – 480 с.
3. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. / В.Н. Платонов. – К.: Олимп. лит., 2015. – Кн. 2. – С. 1234 – 1360.

Додаткова література:

1. Есентаев Т. К. Окружающая среда тренировочной и соревновательной деятельности спортсменов: дис. ... канд. наук по физ. восп. и спорту. – 24.00.01 "Олимпийский и профессиональный спорт" / Есентаев Тастанбек Кутжанович, НУФВСУ. – К., 2016. – 191 с.
2. Павленко Ю.О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті. – К.: Олімп. л-ра, 2011. – 311 с.
3. Платонов В. Н., Павленко Ю.А., Томашевский В.В. Подготовка спортсменов разных стран к Олимпийским играм. — К: Изд. дом Д. Бураго, 2012. — 336 с.

4. Сыч В.Л. Теоретические и научно-методические аспекты олимпийской подготовки / В.Л. Сыч, В.С. Мартынов, Л.С. Хоменков. – М.: ЦНИИС, 1991. – 168 с.

Електронні ресурси:

1. Головне державне управління у справах фізкультури і спорту: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sport.gov.cn>.
2. Корейський олімпійський комітет: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.sports.or.kr>.
3. Министерство спорта Российской Федерации [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minsport.gov.ru>.
4. Японський олімпійський комітет: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.joc.or.jp>.
5. Australian Sports Commission [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ausport.gov.au>.
6. Canadian Olympic Committee [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://olympic.ca>.
7. Comitato Olimpico Nazionale Italiano [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.coni.it>.
8. Deutschen Olympischen Sportbundes [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dosb.de>.
9. International Olympic Committee [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.olympic.org/ioc>.
10. Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sport Federatie [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nocnsf.nl>.
11. UK Sport [Электронный ресурс] — Режим доступу: <http://www.uk sport.gov.uk>.
12. United States Olympic Committee [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.teamusa.org>.
13. Ministère des sports [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.sports.gouv.fr>.
14. Olympiatoppen [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.olympiatoppen.no>.